

‘GEUREKIN MENDIRA’ EKIMENA

20 urtez euskara eta mendia atseginez uztartzen Gasteizen

Bego Ariznabarretak eta Maite Mendiburuk pentsatu zuten euskaldunetz osatutako mendi taldea egin beharko zuketela. Esan eta egin. 20 urte pasa dira GEUrekin mendira sortu zutenez geroztik.

| MIEL A. ELUSTONDO |

2014AN eta Andre Maria Zuriaren jaiaren atariko, ekimen berria abiarazi zuen Gasteizko euskaldunen elkarte GEUK, Heldu Buruari saria emanaz. Nahi izanez gero, ideia ez da sobera originala, baina ongi da beti bakoitzari berea ematea, eta urteetan euskararen aldeko lanean berezi den pertsona edo elkarte aipu eta sona handiz janztea. Estreinako hartan, Pako Eizagirre irakasle saiataua izan zen izendatua. Aurten, berriz, ibilian hogeitau urte egin dituen *GEUrekin mendira* egitasmoa nabarmendu du erran delako GEU elkarteak, eta horrela, taldearen izenean Bego Ariznabarreta gasteiztarak (Soraluze, 1953) jaso zuen saria. “Baina nirekin zen talde osoa. Taldea gara, eta taldean egiten dugu lan. Horixe dugu ezaugarrietako bat”.

Bi lagun mendira bidean

Gasteizko Aihotz plazan Heldu Buruari saria jasorik, aihotz baten gainean zina egin behar izan zuen Ariznabarretak, non hurrengo hogeitau urteetan ere –gutxienez–, burua zut euskararen alde jardungo dutela zintzo agintzen baitute. “Eta egiten ez badugu, lepoa moztuko digutela esan ziguten! Kar, kar...”. Txantxa eta hitz-jolasak gorabehera, hogeitau urte bete zituen otsailean *GEUrekin mendira*. “Orain dela hogeitau, 40 urteko emakume bi ginen Maite Mendiburu eta biok, eta koskortuak genituen seme-alabak. Haiek bakarrik ibil-

Beste mendi taldeetan gertatu den bezala, ‘GEUrekin mendira’ko kideen batez besteko adinak gora egin du. 40 urtetik gorakoak elkartzea da ohikoa.

tzen eta irteten hasita zeuden eta, beraz, tarte libreak ere bagenituen guk –dela ostiral arratsalde nahiz larunbat goiza, esaterako–, eta mendirako baliatzen hasi ginen tarte horiek”. Eta, behin halako, mendi irteera horietako batean, Maite Mendiburuk Bego Ariznabarretari: “Euskaldunetz osatutako mendi taldea egin beharko genukel!”. Maiteren ideia izan zen. Nik baietz esan nion, baina besterik gabe. Ordurako, dena den, GEU

elkarteko kide ginen biok eta, hortaz, egun batean, *Geu* aldizkarian iragarkia jarriko zuela esan zidan Maitek. Eta esan eta egin: ‘Halako igandean, goizeko 9:00etan, Txapela taberna aurrean, irteera Ezkibelera’. Ez genekien inor etorriko zen ere, baina hogeitau hamasei lagun bildu ginen!”.

Maite Mendibururen ideari jarraitu zitzaion Bego Ariznabarreta, konplize egin ziren lehen ere adiskide eta lagun zirenak, eta han-

Ezkerreko argazkian Bego Ariznabarreta GEU euskaldunen elkarteak emandako Heldu Buruari saria jasotzen. Hurrengo hogeitertean ere burua zut euskararen alde jardungo dutela zintzo agindu zuen, "eta egiten ez badugu, lepoa moztuko digutela esan ziguten! Kar, kar...". Eskuinean, 200 mendi irteeretako batean, Erlon.

dik laster, jendea deitu zuten bilera batera: "Eta talde izaera gorpuztu genuen. Jende mugimendua izan da harrezkero, jakina, batzuk gaizkitu dira, beste batzuek bestelako bideak hartu dituzte, baina talde izaera horri eutsi diogu beti". GEU elkar-tearen baitako da *GEUrek*in mendira asmoa sortze beretik: "Atal berezi bat osatu genuen elkartearen barruan eta horrela jarraitzen dugu. Elkar-tearen jardura izan gara hogeitertean, eta horrela izan nahi dugu luzaro!".

Antolatu, erraz

Hilean behin, hirugarren igandearekin egin ohi dituzte txangoak, eta udako oporrak gorabehera, 200 irtenaldi ere bete dituzte hogeitertean: "Batuetan euskararen aldeko jaiak izaten dira hileko hirugarren igande horretan, eta orduan egokitu egiten dugu gure irtenaldia, delako jai ospatzen den lekura joan eta han inguruko mendiren batean egiten dugu ibilaldia, edo bestela, gure mendi eguna aldatzen dugu". Hogeitertean ez dute aldezturik aurretik balizko mendizalearen izenik hartu. Datorrena datorrela hitzordura, mendian gora prest dira beti abian. "Konplikazioak saihestu ditugu hogeitertean. Gauza gutxiarekin ahal den gehiena egiten saiatu izan gara beti, bidea

erraz egiten". Hala ere, egun batean nahiz bestean *Geurekin mendira* ekimenean parte hartu duten lagunaren izenak hartu izan dituzte, harremanak erraztea xede. Horrela, amarauna ere osatu dute hogeitertean honetan.

Mendizale euskaltzaleok ekainaren amaieran, azkeneko irteeraren ondoren bildu ohi dira ondoko sasoko mendi irteerak finkatzeko. Proposamenak bildu ohi dituzte, zerrenda erabakitzen, eta txango bakoitzaren gidari eta arduradunak zehazten.

"Aspaldi konturatu ginen euskara lantzeko esparruak behar genituela Araban. Edonora joanda ere, nahikoa da erdaldun bat denok gaztelaniara behartzeko. Erdaldunik etorri da inoiz, baina guk ez dugu hizkuntza aldatu"

Bego Ariznabarreta,
GEU mendira-ren sortzaileetakoa

Dakienak badaki mendizaletasunak goiti-beheiti handiak izan dituela gure herrietan. Talde askok erreka jo dute, bestelako bideak hartu ditu mendizaleak. "Hogeita

hamasei lagun izan ginen lehenengo egun hartan, baina gertatu da, bazterretan elurra eta hitzordura bi lagun besterik ez azaltzea, eta bi horiek bakarrik abiatzea elurretan. Bestalde, izena eman beharrik ez dagoenez, konpromisorik ez du inork. Behin, gogoratzen naiz, hirurogeita bost pertsona etorri zitzaizkigun. Txindokira joatekoak ginen. Otsaila zen, baina udako giro bete egin zuen aste hartan, eta igandean jendetza mendirako. Autobusa genuen aginduta, baina berrogeita hamabost leku zituen!

Hamar lagun bi autotan joan behar izan ginen Larraitza, eta handik lotu gintzaizkion gorako bideari". Gaur egun, batez beste, hogeitertean baino gutxiago bildu ohi dituzte. Txangolariaren adina ere hor da beti. "Gure kasuan, hasieran gazte txoko asko etorri ohi ziren. Besteak beste, gure seme-alabak, eta haiekin batera, beraien lagunak ere bai askotan. Hogeitertean igaro dira, hogeitertean zaharrago gara gu orain, eta, bistan da, gure mendizalearen batez beste-koa ere igo egin da. 18-19 bat urteko gazteak etorri ohi dira inoiz, baina 40 urtetik gorakoak gara gehienok. Mendizale talde guztietan gertatu da hori". Agerian denez, gasteiztarrak dira txangootara biltzen diren mendizale guztiz gehienak, nahiz eta Arabatik ere

badatorren aleren bat, eta Gipuzkoatik ere etorri izan da baten bat, hala Aretxabaletatik nola Seguratik, adibidez.

Mendia, euskaraz

Horixe dute hastapenaz geroko leloa, “Mendia euskaraz”. Gure hizkuntza zahar beti berrian nahi zuten, eta horretan dira gaur egun ere. “Aspaldi konturatu ginen euskara lantzeko esparruak behar genituela Araban. Edonora joanda ere, nahikoa da erdaldun bat denok gaztelaniara behartzeko. Erdaldunik etorri da inoiz, baina guk ez dugu hizkuntza aldatu. Gure ekimenaren berri izan eta behin edo behin entzun behar izan dugu diskriminatzaileak garela, baina, hara!, txirindularitza karre-
ra batera joaten denari ez zaio bururatzen bizikleta gabe joatea, ezta? Bada gurekin mendira euskararik gabe etortzea ere ez”. Ariznabarretak dioskunez, modurik naturalenean jarduten dute, beraien asmoari lotu zaizkio hasiera-hasiera hartatik eta asmo harixe

loturik irauten dute. “Euskara eta mendia” da gure leloa”.

Zerutik jakina da kirola edo gorputz ariketa baino gehiago dela mendia, gisa honetara bederen. “Giroaren ederra azpimarratuko nuke nik, gure artean sortzen den lotura hori. Guztiok komunean zerbait dugula ikusten da, mendia eta euskara, biak maite ditugula. Oso giro atsegina dago beti, eta euskaldun asko —asko, gero!—, eza-gutu ditugu urte hauetan zehar”. Ez dira bere buruari begira egon. Ate-leihoak ireki eta harremanak izan dituzte beste zenbait talderekin, Gasteizen bertan nahiz hiriburutik kanpo. Zerrendan dira Bagare elkarteak, Euskaraz Bizi, Gasteizko Mintzalagunak, Segurako Iparra Hegoa, Goierriko mendizale beteranoak, Gurasolagunak eta beste.

Hogei urte otsailean, saria Andre Maria Zuria jaien atariko, eta orain arte moduan aurrera egiteko gogo bizia dute. “Hogei urte, eta ez gara nekatu! Gure arteko giro atseginak ere laguntzen du.

Hilean behin egiteak ere bai. Mendizale taldeek igandero egin ohi dituzte beren txangoak. Gu helburu apalekoak gara, lehiarik gabeko taldea —oso inportantea den gauza—, eta euskara eta mendia maitatzea besterik ez dugu eskatzen gure irtenaldietan”.

Honenbestez, irailaren 20an ekin zioten sasoi honetako egitarauari. Beratza-Bagate-Aloria zuten ibilkitz. Urriaren 25ean, Ganekogorta-Kamaraka-Laudio dute asmo. Azaroan, Urbasa-Bargarain. Abenduan, Orkatzategi-Ametzueteta-Araotz izango dute.

Jakinaren gainean gaude: hileko hirugarren igandean Gasteizen da hitzordua, Mendizorrotzako apartokalekuan, Ogeta pilotaleku atarian, goizeko zortzi eta erdietan ttanko. Hantxe *GEUrekin mendira*, Lizardiren bertsoa gogo-bihotz eta ezpainenetan: *Maite ditut gailurrak, argiak ez beste. / Ai, hegaztia banintz, gañik gain nenbilke*. “Ezin hobeto biltzen dute Lizardiren hitzek gure espiritua”, burutu du Bego Ariznabarretak. ■